

Mjerenje duljine, površine i volumena

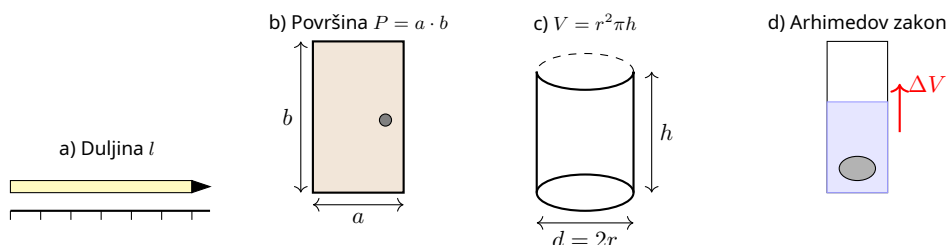
UVOD:

Mjerenje je postupak uspoređivanja mjerene veličine s njezinom pripadnom mjernom jedinicom. U ovom laboratorijskom radu koristit ćemo mjerilo s milimetarskom ljestvicom (ravnalo ili metar) za određivanje duljine, te primijeniti geometrijske formule za izračun izvedenih veličina poput površine (P) i volumena (V). Za nepravilna tijela koristit ćemo metodu istiskivanja tekućine.

PRIBOR:

Mjerilo s milimetarskom ljestvicom (ravnalo/metar), olovka, vrata učionice, kanta valjkasta oblika, kamen nepravilna oblika, menzura s vodom.

Skice mjernih postupaka:

UPUTE ZA RAD (HODOGRAM):

1. **Mjerenje duljine:** Položite mjerilo uz olovku tako da nula bude točno na vrhu. Očitajte duljinu l .
2. **Mjerenje vrata:** Izmjerite širinu (a) i visinu (b) vrata. Izračunajte površinu $P = a \cdot b$.
3. **Volumen kante:** Izmjerite unutarnji promjer kante (d), odredite polumjer $r = d/2$ te izmjerite unutarnju visinu (h). Izračunajte volumen $V = r^2 \pi h$.
4. **Volumen kamena:** Ulijte vodu u menzuru i zabilježite početni volumen V_1 . Pažljivo spustite kamen i zabilježite novi volumen V_2 . Volumen kamena je $V = V_2 - V_1$.

PROTOKOL MJERENJA:

1. Mjerenje duljine olovke i površine vrata:

Tablica 1. Izravna mjerenja i izračun površine

Predmet	Izmjerene veličine [cm]	Rezultat
Olovka	$l =$	$l = \dots\dots\dots \text{ cm}$
Vrata	$a = \dots\dots\dots, \quad b = \dots\dots\dots$	$P = \dots\dots\dots \text{ cm}^2$

2. Određivanje unutarnjeg volumena kante:

Mjerenja:

Promjer $d =$ _____ cm $\rightarrow$ Polumjer $r =$ _____ cm

Visina $h =$ _____ cm

Izračun ($V = r^2\pi h$):

$V_{kante} =$ _____ $\text{cm}^3 =$ _____ L

3. Određivanje volumena kamena:

Početni volumen vode $V_1 =$ _____ ml

Volumen vode i kamena $V_2 =$ _____ ml

Račun ($V = V_2 - V_1$):

$V_{kamena} =$ _____ ml = _____ cm^3

ANALIZA I ZAKLJUČAK:

1. Što predstavlja milimetarska podjela na vašem mjerilu u kontekstu preciznosti mjerenja?

2. Može li se volumen kamena izmjeriti pomoću ravnala? Objasnite zašto.

3. Pri očitavanju razine tekućine u menzuri, oko mora biti u ravnini s:

- ☐ gornjim rubom meniskusa (udubljenja tekućine)
- ☐ donjim rubom meniskusa (udubljenja tekućine)

Vaš zaključak (o povezanosti preciznosti i mjerne opreme):